

naar man holder op i Værkstedet og Fabrikken paa et rimeligt Tidspunkt om Eftermiddagen, saa er der intet som helst umuligt i, at Undervisningstiden kan forlægges fra Kl. 8 til 10 om Aftenen til et betydeligt tidligere Tidspunkt. Hvis man gennemfører det ene Hold Bestemmelser om Arbejdstid og deslige, vil det være logisk og naturligt, at man ogsaa gennemfører Bestemmelsen om, at Skoleundervisningen ikke bør udstrækkes efter Kl. 8 om Aftenen. Og dette vil være en meget stor Vinding for Lærlingene og for de Hjem, de tilhører.

Det ærede 15de Medlem for Hovedstaden (Laurits Jensen) gjorde nogle Bemærkninger om Ønskeligheden af, at denne Sag laa under Handelsministeriet, og jeg kun jo ikke ivre stærkt imod de Ønsker, det ærede Medlem i saa Henseende maatte nære. Jeg maa blot som min Opfattelse sige, at Lovgivning om Lærlingens Forhold, Butiklukningstid og lignende er ikke handelsministerielle Anliggender, men sociale Anliggender, som bør behandles og ses ud fra sociale Synspunkter. Hvorvidt Lærlinge og Butiksmedhjælpere bør have denne eller hin Tid at være beskæftigede i, er ikke blot et Anliggende, der skal afgøres ud fra Handelsstandens eller Næringsdriфтens Interessesynspunkt, men er et Anliggende, som maa ses ud fra de sociale Synspunkter, som i særlig Grad i vor Tid bør anlægges overfor Omraader som det, vi i Dag beskæftiger os med.

Jeg ved ikke, hvorfra det ærede Medlem havde faaet fat i den Betragtning, at dette Lovforslag tog Sigte paa at oprette teoretiske Udklækningsanstalter for Lærlinge. Jeg kan ikke nogetsteds i Forslaget se Basis for en saadan Udtalelse, men det er maaske, fordi det ærede Medlem er saa overbelastet med Sagkundskab i Modsætning til mig, at han faar noget saadant ud af at læse denne Lov.

At de Kommissioner, der er Tale om, vil blive til Embeder og Levebrød, ja, det er jo den Slags Talemaader, med hvilke man saa tidt har forsøgt at argumentere, men som intet har med det reelle at gøre, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt der tiltrænges et Tilsyn med Lærlingeuddannelsen. Hvis dette er Tilfældet, kan De for mig gerne tale om Embeder eller Levebrød, eller hvad De vil, det er ganske ligegyldigt. Hovedsagen er, at der oprettes den Tilsynsmyndighed, der faktisk er nødvendig. Jeg skal ikke komme stærkt ind paa de Enkeltheder, det ærede 15de Medlem for Hovedstaden fremdrog, og

heller ikke paa den dramatiske Skildring af Læredrengen, der stod udenfor sin Mesters Butik og røg paa Cigar. Herregud, hvis det var hans Fritid, maa han da have Lov til at staa der; jeg kan i hvert Fald ikke føle mig indigneret derover. Jeg synes, der er Grund til at se paa de faktiske Forhold og ikke paa saadanne dramatiske, tænkte Tilfælde. Der var f. Eks. for en Maanedstid siden en Mand hos mig for at beklage sig over sin Søns Læreforhold. Han var blevet anbragt i Lære hos en handlende i en Provins-købstad, og Faderen maatte betale 3—400 Kr. om Aaret for ham, for at han kunde faa denne glimrende Uddannelse. Det viste sig imidlertid, at der i Forretningen ingen voksne Medhjælpere var, og vedkommendes Virksomhed i den Tid, han havde været der, havde udelukkende været at bære Pakker i Byen og at binde gammelt, brugt Sejlgarn sammen til hele Stykker. Jeg tror, at en Uddannelse af den Art — og den havde altsaa staaet paa i adskillig Tid, da Manden fandt sig beføjet til at komme og spørge, om der dog ikke var Raad herimod — i højeste Grad maa vise, at der trænges til Tilsyn. Hvis der i den Købstad var en Kommission, som havde Ret til at gaa hen paa det paagældende Sted og undersøge, om vedkommende Lærling lærte andet end at knytte Sejlgarn sammen — og det var jo ikke det „Fag“, han skulde lære, han skulde lære at handle, at betjene Kunder o. s. v. —, var det muligt, at Lærlingen for de 3—400 Kr. om Aaret, han betalte, fik Lejlighed til at lære noget andet end det, som i hvert Fald hidtil ikke har været ham til nogen Nytte. Jeg tror, det er saadanne Forhold, man bør have i Betragtning; hvad der gælder paa et Omraade som dette, gælder paa mange andre, at det mangelfulde Tilsyn har medført uholdbare og ganske utaalelige Tilstande. Jeg har her for mig en Lærekontrakt, som indeholder Bestemmelser, der afgjort er i Strid med Lærlingelovens Bestemmelser. Er der dog ikke Grund til at skabe en Myndighed, der faar Lærlingekontrakterne forelagt og sikrer sig, at de er i nøjeste Overensstemmelse med Lærlingeloven? Vi mangler fuldkommen dette, og jeg siger med det ærede 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup), at den Lovgivning, der nu er nødvendig, maa være anderledes end for 30 Aar siden. Det kan ikke nytte, at man forsøger at anvende de samme Synspunkter, som maaske den Gang var anvendelige. Man maa erkende den Udvikling, der er foregaaet;